

בית משפט לתביעות קטנות באשדוד

ת"ק 40462-07-21 אלרואי אלון נ' אמוזה בע"מ

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופטת רוני סלע

תובע משה אלרואי אלון

נגד

נתבעת אמוזה בע"מ

מקבל פאפא אינטר גרופ בע"מ

החלטה

1. עניינה של החלטה זו בטענת הנתבעת להיעדר סמכות מקומית.
2. על פי כתב התביעה, התובע התקשר בהסכם עם הנתבעת, על פיו, בין היתר, הנתבעת תקים עבורו 3 חנויות אינטרנטיות על סך 17,750 ₪. לטענת התובע, הנתבעת לא סיפקה לו את השירות על אף פניותיו הרבות אליה. התובע העמיד תביעתו על סך 33,000 ₪ בגין הפרת התחייבותה של הנתבעת, פיצוי הוצאות משפט, הפסד הכנסה עתידית ועוגמת נפש.
3. בכתב הגנתה טוענת הנתבעת כי בית המשפט באשדוד נעדר סמכות מקומית לדון בתובענה, זאת משום שמקום מושבה של הנתבעת הוא בתל אביב, וכן העסקה נשוא התובענה התבצעה בתל אביב. משכך, הסמכות המקומית מסורה למחוז תל אביב.
4. בתגובתו, התנגד התובע לבקשה והפנה לתקנה 3(א) לתקנות הסדר האזרחי, התשמ"ד-1984, וטען כי בענייננו יש להתייחס ל"נכס" על פי חלופה (3) לתקנה 3(א) כנכס דיגיטלי אינטרנטי, שכן המוצר שהתחייבה הנתבעת להעניק לתובע הוא 3 חנויות אינטרנטיות שיוקמו בחברת אמזון בחו"ל. עוד הפנה התובע לפסיקה על פיה כאשר מדובר בנושאי אינטרנט מובהקים, בחינת מקום מעשה או המחדל שבשלו תובעים, בהתייחס לחלופה (5) לתקנה 3(א), נעשית בהקשר רחב וגמיש, וככלל אין לייחס לתביעות מסוג זה משמעות מצומצמת לתחום הסמכות המקומית. בנוסף, הוסיף התובע כי ממילא יש לדחות את בקשת הנתבעת להעביר את התובענה למחוז ת"א משום שהנתבעת הפרה הפרה יסודית את ההסכם בין הצדדים, ומקום מסירת הנכס שהיה אמור להתקיים במרחב האינטרנטי דיגיטלי. על כל אלו, טען התובע כי יש לנהל התובענה בבית המשפט באשדוד.

בית משפט לתביעות קטנות באשדוד

ת"ק 40462-07-21 אלרואי אלון נ' אמוזה בע"מ

תיק חיצוני:

דיון והכרעה

5. לאחר שנתתי דעתי לטענות הצדדים ולנסיבות העניין, מצאתי כי בית משפט זה נעדר סמכות מקומית לידון בתובענה, וזו נתונה לבית משפט השלום במחוז תל אביב.

6. ראשית יובהר, כי התקנות אליהן הפנה התובע (וביחס אליהן ניתנה ההחלטה אליה הפנה בתגובתו) הינן תקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984, אשר תחתן הותקנו תקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018 (להלן: "תקסד"א"), ואלו נכנסו לתוקף ביום 1.1.21. תקנה 7(א) לתקסד"א קובעת כי "תובענה תוגש לבית המשפט המצוי במחוז שיפוט של מקום מגוריו או מקום עסקו של הנתבע או במקום המעשה או המחדל שבשלו תובעים ואם היתה התובענה במקרקעין תוגש לבית המשפט שבמחוז שיפוטו הם מצויים; אם קיים הסכם בין בעלי הדין על מקום השיפוט, תוגש התובענה לבית המשפט שעליו הוסכם".

7. שנית, בענייננו חלות הוראות תקנות שיפוט בתביעות קטנות (סדרי דין), תשל"ז-1976 (להלן: "תקנות שיפוט בתביעות קטנות"), ואלו קובעות בעניין הסמכות המקומית, לאחר תיקון בשנת תשפ"א-2021, כדלקמן:

2.2(א) תביעה תוגש לבית המשפט שאזור שיפוטו הוא אחד המקומות המנויים להלן, והוא על אף האמור בכל הסכם שבין בעלי הדין; ואלה הם:

(1) מקום מגוריו או מקום עסקו של הנתבע;

(2) (נמחקה);

(3) (נמחקה);

(4) (נמחקה);

(5) מקום המעשה או המחדל שבשלו תובעים;

(6) בתביעה שכנגד – מקום הגשת התביעה המקורית.

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), תובענה בשל פרסום או סחר ברשת האינטרנט תוגש לבית המשפט שבאזור שיפוטו מצוי מקום מגוריו או מקום עסקו של הנתבע או מקום מגוריו או מקום עסקו של התובע, בלבד.

(ג) בית המשפט המוסמך לדון בתביעה הכוללת כמה נתבעים הוא בית משפט המוסמך לדון נגד אחד מהם לפי תקנות משנה (א) או (ב)."

8. ניתן להבחין כי תקנה 7(א) לתקסד"א, כמו גם התיקון שבוצע בתקנות שיפוט בתביעות קטנות, צימצמו את החלופות שהיו קיימות בתקנה 3(א) לתקנות סדר הדין האזרחי הקודמות, ואלו קובעות כיום לעניין מקום השיפוט שתי חלופות אפשריות בלבד: מקום

בית משפט לתביעות קטנות באשדוד

ת"ק 40462-07-21 אלרואי אלון נ' אמוזה בע"מ

תיק חיצוני:

- 1 מגוריו או עסקו של הנתבע, או מקום המעשה או המחדל שבשלו תובעים. שלושת החלופות
- 2 שהיו קיימות בעבר - "מקום יצירת ההתחייבות, ו"המקום שנועד, או היה מכוון, לקיום
- 3 ההתחייבות" הושמטו בתקנות החדשות, כמו גם בתקנות שיפוט בתביעות קטנות.
- 4
- 5 9. החלופה הראשונה הקבועה בתקנה 2(א)(1) לתקנות שיפוט בתביעות קטנות, על פיה תביעה
- 6 תוגש לבית המשפט שמקום שיפוטו הוא "מקום מגוריו או מקום עסקו של הנתבע", לא
- 7 מקנה סמכות מקומית לבית המשפט באשדוד, שכן מקום מושבה של הנתבעת הוא בתל
- 8 אביב.
- 9
- 10 10. החלופה השנייה, הקבועה בתקנה 2(א)(5) לתקנות שיפוט בתביעות קטנות, נוגעת לאפשרות
- 11 להגיש את התביעה "במקום המעשה או המחדל שבשלו תובעים". בענייננו, המעשה או
- 12 המחדל, על פי כתב תביעתו של התובע, הינו הפרתו הנטענת של ההסכם על ידי הנתבעת,
- 13 וכן הטעיה, מרמה ועושק, וניהול מו"מ שלא בתום לב. התובע הפנה בתגובתו כאמור לת.א.
- 14 (נצ' 2994/07 דפוס שלומי גרפיקס נ' חברת ספקטרום דפוס (פורסם בנבו, 25.11.07)
- 15 (להלן: "עניין ספקטרום"), בו נקבע כי בתביעות בנושאי אינטרנט מובהקים, בחינת מקום
- 16 המעשה או המחדל ייעשה בהקשר רחב וגמיש ביחס לסמכות המקומית.
- 17
- 18 11. אין בידי לקבל את הפרשנות הרחבה עליה נסמך התובע. ראשית, אף בעניין ספקטרום אליו
- 19 הפנה התובע, הסתייג כב' השופט צרפתי וציין כי אין מקום ליתן פרשנות רחבה לעניין
- 20 הסמכות המקומית שעה שהתביעה אינה תביעה מובהקת בנושא אינטרנט, על פי מבחן
- 21 מעשי של השאלות האמתיות שבמחלוקת, ובדגש לשאלת מקום ההפרות שבדיון, על פי
- 22 התביעה (פסקה 4 לפסה"ד).
- 23
- 24 12. שנית, והוא העיקר, פס"ד ספקטרום ניתן טרם הותקנו תקסד"א החדשות, וטרם תוקנה
- 25 תקנה 2 לתקנות שיפוט בתביעות קטנות, באופן המקביל להוראות שבתקסד"א החדשות.
- 26 על פי הפסיקה, תכלית ההוראות לעניין הסמכות המקומית בתקנות החדשות היא לצמצם
- 27 את החלופות המקנות סמכות מקומית לבתי המשפט, הן במטרה לייעל ולפשט את הכללים
- 28 לקביעת הסמכות המקומית והן על מנת לחזק את הכלל הידוע לפיו בעת הגשת תביעה,
- 29 התובע הולך אחר הנתבע.
- 30
- 31 ראו לעניין זה דברי ההסבר לתקנות החדשות, בעמ' 7-8:

"ברקע ההסדר בעניין הסמכות המקומית, שבמסגרתו צומצמו החלופות להגשת כתב תביעה, עמדו מספר רציונלים. הרציונל הראשון הוא הצורך בייעול ופישוט הכללים של סמכות מקומית, במטרה לייתר התדיינות מיותרות בין הצדדים בשאלת יישום הכללים כאמור. ריבוי החלופות

בית משפט לתביעות קטנות באשדוד

ת"ק 40462-07-21 אלרואי אלון נ' אמוזה בע"מ

תיק חיצוני:

הקיימות בתקנות הקודמות יצר התדיינויות סביב השאלה האם התובע הגיש את כתב התביעה למקום השיפוט כנדרש לפי התקנות. כך למשל, התקנות הקודמות קבעו כחלופה נוספת את מקום יצירת ההתחייבות. בהקשר זה התעוררה לא פעם השאלה האם מקום יצירת ההתחייבות הוא המקום שבו התובע חתם על ההסכם או שמא מקום חתימת הנתבע על ההסכם כאמור. לגבי החלופה של מקום המעשה או המחדל: החלופה נועדה, בין השאר, למנוע פגיעה במי שניזוק במקום קרוב למקום מגוריו, כאשר הנתבע המזיק מתגורר מרחק רב ממקום זה. בהיעדר חלופה זו, יידרש התובע ללכת אל הנתבע, דבר שעלול להכביד עליו. הרציונל השני נעוץ בכלל הידוע והמוכר מקדמת דנא שלפיו ככלל בעת הגשת תביעה, התובע הולך אחר הנתבע. על התובע מוטל הנטל להוכיח תביעתו, ולכן גם עליו ללכת אחר מקום ההתדיינות שיש לו זיקה לנתבע. לפיכך, נותרה אפשרות זו לרכישת סמכות מקומית, יחד עם האפשרות לרכישת סמכות מקומית על בסיס מקום המעשה או המחדל שבשלו תובעים. בשנים האחרונות, מגוון החלופות המצויות בתקנות הישנות אפשר מצב שבו התובע בחר איזו מן החלופות נוחה או מתאימה יותר עבורו, דבר שרוקן מתוכן את הכלל היסודי הנוהג בעניין סמכות מקומית. בעניין זה ראה גם: א' טבקה וע' באום "להחזיר עטרה ליושנה: מקומה הראוי של הסמכות המקומית בסדר הדין האזרחי" עלי משפט ט' תשע"א, 175 בעמ' 176. שם נכתב כי: "הפחתה בחשיבותם של כללים אלה וקביעה כי על הנתבע לילך אחר התובע מעניקה יתרון דיוני לתובע על פני הנתבע ומפרה את האיזון העדין ביניהם".

לפיכך, בתקנות החדשות צומצמו חלופות אלה."

(ההדגשות אינן במקור).

ראו גם: יעקב שקד סדר הדין האזרחי החדש (2019) 98, בו נאמר כדלקמן:

"צא ולמד ההתמקדות כעת היא במקומו של הנתבע – עסקו או מגוריו, למעט החריגים שבתקנה האמורה, ואין נפקא מינא היכן נוצרה ההתחייבות או היכן נועדה להתקיים וכיוצא באלה. שינוי זה מיטיב עם הנתבע שלא יאלץ לטלטל עצמו לבית משפט שאינו סמוך למקום מגוריו או עסקו".

13. צמצום החלופות בתקנות החדשות מבטא אפוא עמדה המקלה עם הנתבע (ראו: ת"א (שלום נצ') 33453-01-21 איתאק בע"מ נ' שילוב - יזמות עסקית וחברתית בע"מ (פורסם בנבו, 13.06.2021), בפסקה 19, והאסמכתאום שם).

14. בהתאם, בפסיקה העדכנית נקבע כי מתן פרשנות רחבה מידי לחלופה הנוגעת למקום המעשה או המחדל תרוקן מתוכן את מטרתן של התקנות החדשות. בעניין זה נקבע בת.א (מחוזי נצ') 52816-03-21 ע.ע. אבו ראס- חברה לעבודות בנין ופיתוח בע"מ נ' אורן אדרי (פורסם בנבו, 13.1.22), כדלקמן:

"אין לקבל את הפרשנות עליה נסמכת התובעת ולפיה יש לפרש בהרחבה את תקנה 7(א) לתקנות החדשות, כך שתכלול חלק מן החלופות שהיו כלולות בתקנות הישנות והושמטו ובדרך זו לראות גם

בית משפט לתביעות קטנות באשדוד

ת"ק 40462-07-21 אלרואי אלון נ' אמוזה בע"מ

תיק חיצוני:

את "מקום יצירת ההתחייבות" כ"מקום המעשה או המחדל".
פרשנות זו איננה עולה בקנה אחד עם תכלית התקנות החדשות, כפי
שפורטה בדברי ההסבר לתקנות...
(על מעמדו המרכזי של הנתבע בהקשר של הסמכות המקומית לפי
התקנות החדשות, ראה גם פסק דינו של כב' השופט י' עמית ברע"א
425/20 קרנית קרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים נ' מוריס
והבה, [פורסם בנבו] (30.1.20)).

15. בענייננו, עילת התביעה היא חוזית. על פי הפסיקה, כפי שעולה גם מדברי ההסבר
לתקסד"א החדשות, החלופה של מקום המעשה או המחדל הינה החלופה הטבעית מקום
בו מדובר בתביעה נזיקית. כאשר מדובר בתביעה חוזית, החלופות הטבעיות הרלוונטיות
הן אלו שעניינן מקום יצירת ההתחייבות והמקום שנועד לקיום ההתחייבות (רע"א 425/20
הנ"ל). מעבר לכך ששאלת מקום ההפרה דורשת בירור עובדתי לגופה, כשלטענת הנתבעת,
שלא נסתרה, ההתקשרות בוצעה בתל אביב ומקום מושבה של הנתבעת בתל אביב, משעה
שבוטלו החלופות הטבעיות בעילה החוזית בתקסד"א החדשות ובתיקון לתקנות השיפוט
בתביעות קטנות, ולאור השיקולים שעמדו בבסיס התיקון כמפורט לעיל, אני סבורה כי
התובע אינו יכול לקנות סמכות מקומית במסגרת החלופה של מקום המעשה או המחדל,
מכח עילה חוזית, בטענה כי המקום שבו היתה אמורה ההתחייבות להיות מקוימת, או כי
מקום המעשה או המחדל הינו במקום שבו אמורה הייתה להתקיים, הינה רשת האינטרנט
(ראו והשוו: ת"א (שלום צפת) 6378-03-21 א. אהרונב סחר מזון בע"מ נ' טעמי הגליל
בע"מ (פורסם בנבו, 13.06.2021)). פרשנות אחרת תביא למעשה לריקון התיקון מתוכן,
בניגוד לרציונלים של התיקון ולפסיקה שפורטה לעיל.

16. אף לא מצאתי כי בענייננו מתקיימת החלופה הקבועה בתקנה 2(ב) לתקנות שיפוט בתביעות
קטנות, על פיה "תובענה בשל פרסום או סחר ברשת האינטרנט תוגש לבית המשפט
שבאזור שיפוטו מצוי מקום מגוריו או מקום עסקו של הנתבע או מקום מגוריו או מקום
עסקו של התובע". הוראה זו מקבילה להוראה הקיימת בתקנה 7(ב) לתקסד"א, הקובעת
כי "כתב תביעה בשל פרסום או סחר ברשת האינטרנט יוגש לבית המשפט שבמחוז
שיפוטו מצוי מקום מגוריו או מקום עסקו של הנתבע או התובע; הגיש עוסק כהגדרתו
בחוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981 תביעה כאמור, תוגש התביעה במקום עסקו או במקום
מגוריו של הנתבע בלבד".

17. כעולה מדברי ההסבר לתקסד"א (פורסמו באתר משרד המשפטים), "מבקשת התקנה
(תקנה 7(ב) לתקסד"א – ר.ס.) להקל על תובע -צרכן שביצע רכישה באינטרנט". מתן
האפשרות לתובע להגיש תביעה בסמוך למקום מגוריו, נועדה אפוא להקל על אותם תובעים
שביצעו רכישה ברשת האינטרנט, כך שיוכלו להגישה בקרבת מקום מגוריהם. כך גם לעניין

בית משפט לתביעות קטנות באשדוד

ת"ק 40462-07-21 אלרואי אלון נ' אמוזה בע"מ

תיק חיצוני:

חלופת הפרסום באינטרנט, נקבע כי האפשרות העומדת לתובע שקיבל הודעת ספאם להגיש תובענה בהתאם לחוק הספאם בקרבת מקום מגוריו, "מהווה חלק ממערך התמריצים הנדרש לצורך עידוד ההתמודדות עם תופעת הספאם, בהתאם לרצון המחוקק" (בש"א 7089/16 גרופהום יזמות בע"מ נ' שטינבך (פורסם בנבו, 26.10.2016)).

18. במקרה דנן מדובר בעסקה בה הנתבעת התחייבה לעמיד לתובע שלוש חנויות אינטרנטיות שיוקמו באתר חברת אמזון בחו"ל, לתחזקן, ולתת לתובע שירותי פרסום דיגיטלי של חנויותיו. על פי כתב התביעה, לאחר שיחה בין הצדדים, רכש התובע את שירותי הנתבעת, ופרטי ההתקשרות תועדו לאחר מכן בהסכם. פרטי העסקה נדונו בין הצדדים וסוכמו על ידם, והתובע צירף לכתב תביעתו מסמך לפיו התשלום לנתבעת בוצע בהעברה בנקאית (ראו והשוו: ת"ק (הרצליה) 71879-11-21 דוסיק טכנולוגיות בע"מ נ' להב (פורסם בנבו, 7.2.22)).

עסקינן אפוא בתביעה שעניינה בהתקשרות חוזית שנערכה בין הצדדים ובהפרתה הנטענת, ולא בעסקה מקוונת שבוצעה באתר האינטרנט של הנתבעת ובאמצעותו. אין מדובר בתביעה צרכנית, או בתביעה שעילתה בפרסום ששלחה הנתבעת לתובע, ואין בנסיבות העניין כדי לסווג את התביעה כתביעת סחר או פרסום באינטרנט לצורך תקנה 2(ב) לתקנות שיפוט בתביעות קטנות, גם אם החנויות שהיה אמור התובע לקבל, ושלגביהן היתה הנתבעת אמורה לתת על פי הנטען שרותי תחזוקה ופרסום, הינן באתר אמזון האינטרנטי (ראו גם: תא"מ (שלום טב') 27116-01-16 לב נ' רוט (נבו 07.03.2016)).

סוף דבר

19. לנוכח כל האמור לעיל, מצאתי כי הסמכות המקומית לדון בתביעה נתונה לבתי המשפט במחוז תל אביב. משכך, אני מורה על העברת התביעה לבית משפט המוסמך, במחוז תל אביב.

20. הדיון הקבוע בפניי ליום 6.4.22 מבוטל.

21. שאר הטענות שהועלו בכתבי הטענות מטעם הצדדים ובתגובות מטעמם, לרבות בעניין קיומו של הליך תלוי ועומד בין הנתבעת לצד השלישי בבית המשפט המחוזי בתל אביב, ידונו בפני המותב החדש.

22. התיק יובא בפני כב' נשיא בתי המשפט במחוז תל אביב-יפו, לצורך ניתובו.

המזכירות תמציא החלטתי לצדדים ותודיע להם טלפונית על ביטול הדיון.

בית משפט לתביעות קטנות באשדוד

ת"ק 40462-07-21 אלרואי אלון נ' אמוזה בע"מ

תיק חיצוני:

1

2

3

ניתנה היום, כ"ד אדר ב' תשפ"ב, 27 מרץ 2022, בהעדר הצדדים.

רוני סלע, שופטת

4

5

